

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita Venerabilis Yolandae Priorissae Ad Mariae Vallem in Ducatu Luciliburgensi

Wiltheim, Alexandre

Antuerpiae, 1674

Cap. XVI. Sacellanus in Paschate Eucharistiam Yolandae porrigere detrectat. Ipsa in nuptijs fratris sui Friderici cum filia Comitissae Salmensis, se ornare, & tripudiare cogitur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11873

CAPVT XVI.

Sacellanus in Paschate Eucharistiam Yolanda porrigere detrectat. Ipsa in nuptijs fratris sui Friderici cum filiâ Comitis Salmensis, se ornare & tripudiare cogitur.

Fuit ut in Paschate [anno MCCXLVII.] Yolanda peccata suæ Sacellano confiteretur. Secundum confessionem rogat, ut fieri solet, dignamne iudicet, quæ sacro epulo pascatur? Cui Sacellanus: At tû te ipsam tuamque conscientiam consule. Immorigera parentum iussa excutis, eosque tibi infensos tua fecit pervicacia, & sine crimine speres te Christi corpore pasci posse? Non arbitror ego, sanè; quanquam tui me miseret. Hic Yolanda: Quæso te, si quod est meum scelus, id doce resipiscere paratissimam. Rupisti, inquit ille, Dei legem, contumax obedire matri, & roges, quod sit tuum scelus? Agnosce, & fateri crimen: venerare matrem & cole, divinamque legem infringere tandem aliquando desine. Illa: Divinas leges ut ego infringam? Omni ope enitar, profectò, ne unquam id faciam. Certum mihi, matrem, quantâ observatione possum & honore, prosequi. Sed antè omnia, volo Deo vota solvere, meque ei tradere. Atqui id ipsum, ait ille, vult tuâ quoque mater; concordibus animis

mis id quidem agitis : tantum loci interest. Illa quippe tibi cœnobium nobile destinat , & predictum vitæ commodis : tu legisti locum miserum & despicabilem , indignum genere tuo & maioribus tuis. Cœnobio meo , inquit Yolanda , voto adstricta sum , nec fallam Deo voti fidem. Quanquam , si res foret integra , etli miserabilius atque egenum magis ullum usquam hic haberet orbis cœnobium , huc me convolaturam certò scitò ; adeò non terret egestas , non inopia , non ignobilitas , non contemptus , aut si quid horum est. Sacellanus ubi Yolandam ita animo affectam vidit : Non habeo , inquit , quod te ultrà hortor atque moneam : cumque hoc dicto , sacro epulo non refectam dimisit , incredibiles profundentem lacrymas. Urebat animum antè cetera omnia , quod à divinâ mensâ reiectam atque repulsam se cerneret. Itaque lacrymis alijs alias propellentibus , velut quodam imbri templi solum perluebat , toto matutino tempore in eo mœrore atque luctu transacto , donec puella à cubiculis moræ eius impatiens supervenit , atque ita flentem reperit. Et quid est , inquit , quod te afflictas ? Narrat tum Yolanda , se à Sacellano increpitam , prohibitamque à sacrâ mensâ , quæ eo tempore Christianis omnibus pateat. At tu , subinfert puella , ne Sacellani causâ turbêre. Parum ille res tuas assequitur , & immeritò te à sancto epulo arceat. Tu accedere ne dubites meo periculo tuoque merito , quo nos omnes , profectò , longè superas,

peras, etiam ipsum adeò monitorem reprehensoremque tuum. His Yolanda metu atque sollicitudine liberata, Sanctissimo Christi corpore pasta est. Mox animo tantùm cælestium dulcedinum influxit, ut gaudij magnitudo omnem repentè deleverit præteritorum malorum memoriam.

Haud multò post secutæ sunt nuptiæ [Frederici] Yolandæ fratris. Sponsa ei allecta filia Comitiss Salmenfis, [Henrici, ut opinor: is enim hoc tempore Salmæ Comes erat, cuius matrem fuisse reor Elysam, quæ anno MCCXX. virginibus in inferiore Prumiâ ius patronatus vici Sigendorfij donavit, ut ex tabulis earum virginum comperi. Fuit porrò nobilissima Salmensium Comitum prosapia, generisque auctorem habuit Giselbertum Comitem Luciliburgensem. Sedes eorum prima in Arduennâ, ubi hodieque vetustissima eius nominis arx.] Ceterùm Margarita, ut filij nuptias non modo celebres & magnificas, sed etiam hilares atque festivas efficeret, nihil non excogitavit. Inter ceteras curas Yolandam ita solam alloquitur. Scire peruelim, cara nata, quæ hæc tibi probentur, quove cultu atque habitu ornata, velis harum nuptiarum festivos agitare dies? Negavit Yolanda festivos se posse dies ullos agere. Rogat illa, Cur, quæ alias, cum tibi libitum, hilaritate omnia implere noveras, nunc gaudere & lætari renuis? Vide, te amabo, quid agas, & ne non accipiendis festivè hilariterque amicis nostris, sis in noxâ, quandò tu iucunditatis

tatis nostræ dux es & magistra. Tum Yolanda Nihil mihi lætum, nihil iucundum, nisi degere in meo cœnobio. Hæc mater repente versa in rabiem, ad Yolandam furibunda procurrit, inclamans: Aut lætandum tibi est faciendumque quod rogo, aut moriendum, vel tibi vel mihi. Confestim, sortire, utrum mavelis, aut moriêre. Yolanda intelligens præcipiti matris iræ dandum locum, placidè, Quandò, inquit, ita necesse est, mater, lætam me hilaremque, ut maximè potero, præbere conabor. Margarita, æque placari atque irasci facilis, Hoc si feceris, inquit, me in rebus omnibus adiutricem atque auxiliatricem experiêre. Residebat interim reconditus Yolandæ animo dolor. Sed diffimulavit, & ornari se in pronubam & ad omnem muliebrem elegantiam vestiri permisit. Multos subitus ille cultus fefellit, existimantes, deseruisse Yolandam austeræ vitæ consilia.

Sub hæc Viennam sponsa adveniens, gaudij atq; lætitiæ cuncta complevit. Yolanda inter primos occupans salutandi officium, processit obviam. Comiter salvere iubet, & omnia sua dicat obsequia. Unicum rogat sibi dari, ut ne tripudians sit sibi. Hoc inquit me adiuta, & de cætero pro ancillâ me sorore tuâ utere. Sponsa, quam splendor generis & magnifica indoles laetitiae & voluptatum amantiorem fecerat, Yolandæ rogata longè reiecit. Si tibi animus Sanctimoniam agere, inquit, si religionis metu teneris, ijs
G 2 puel-

puellis te applica, quibus talium rerum amor. Me quidem, sanè, non delectat inertia, sed risus, ioci, cantus & choreæ. Quæ si tu respuis, unâ operâ sociam me respueris. Illiberalis sponsæ oratio Yolandam haud parum commovit; sed presertim dolorem; jamque prorumpentes lacrymas, ne observata reprehensionem incurreret, vi compescuit. Secuta ingens salutantium & promiscua gratulatio, in tantum, ut neque à cantu non nulli temperarent. In eâ omnium lætitiâ alienus Yolandæ animus longè discordabat. Siquidem specie externâ simulatum mutuata gaudium, intus mœrebat. Post nuptiales epulas, profilière omnes ad choreas, nullo neque sexus, neque ætatis discrimine. Una se saltui subduxit Yolanda. Quod ubi animadvertum, ægerrimè tulère, antè omnes pater & mater cum sponsis. Et sponsa quidem seorsum confidentem Yolandam adiens, Surge, inquit, te obsecro, & nobiscum tripudia. Si quod hæc in re crimen est, id meum esto. Quamquam quid crimen voco, saltatione modicâ exhilarare parentes tuos nosque omnes? Cum hoc dicto Yolandamprehendit, & invitam tripudiatum deducit. Choreæ modus pro eorum temporum moribus hic erat. Anteibant symphoniaci duo, fidibus iucundè cænentes. Sequebatur ordo tripudiantium, & in ijs Yolanda, incedentis specie gradiens, nec subsiliens ad numeros, sed inconditè, velut artis imperita. Sensère mox fidei-
dicines, ex incomposito Yolandæ incessu turbari
ad

ad modos attemperatè sub silentium æquales motus. Nec latuit affectari ab eâ saltandi imperitiam. Ergò mater vi minisque adigit, ut quando alieno ductu saltare nollet, ipsa choream duceret & præcineret. Reluctari Yolanda. Sed parendum fuit. Cantavit, verùm ineleganter & absque artificio, ut satis appareret, non respondere oricantis animum. Et ne hæc quidem fuit diuturna fictio. Mox enim prorumpentes cum multo fletu lacrymæ, eam ab ulteriore cantu prohibuerunt. Hinc ex gaudio mixtim secutus mœror & indignatio. Alij miseratione Yolandæ contacti illacrymabantur. Alij detestabantur intempestivam perturbatricem lætitiæ. Alij quoque irridebant, ex incessu habituque corporis neglecto, saccum refertum appellantes. Et palam hæc iactabantur ita, ut audiret Yolanda. Ad summam, quæ aliàs Viennense palatium, imò universam patriam hilaritate & gaudio replere solebat, ea nunc, ceu felle affuso, omnem corrumpebat lætitiæ gustum. Fuère tamen ex eo nuptiali conventu cordatiores aliqui, qui perspectâ Yolandæ tantâ animi tristitiâ, matrem adeuntes, maximè operè orarent, ut filiæ se benignam atque clementem præberet. Et quandò cerneret tam invictam eius in Dei rebus constantiam, caveret ne nimium avertendo, noxam fortasse contraheret. Sed in irritum eæ interpositæ preces. Persistere in imperijs Margarita: iubere, et si iussa parum valerent, cogere ad festivum elegantemque or-

ornatum, ad iocos, risum, cantum & saltum. Ita toto triduo per summam violentiam Yolanda fingere debuit, quod horrebat animus, mixto plerumque fletu & lacrymis. Tandem miserta eius aliquantum mater, pertæsa etiam tot, quibus eam undique aggrediebatur, assultuum, hoc dedit, ut à choreis libera esset, modò cultum in veste splendoremque suis natalibus dignum adhiberet.

CAPUT XVII.

Parentes & amici pro Yolanda apud matrem intercedunt. Hæc Conventum magnum indicit super rebus filie. Adest ad Conventum Waltherus Meisenburgius. Margarita subito à Deo tacta, & à Walthero monita, flectitur, & veniam à Deo & à filiâ petit, addicitq; impostæ suam ei operam.

A Derat interim nuptialium dierum terminus, iamque abitum adornabant hospites: cum eorum nonnulli, perspecto Yolanda tanto rerum mortalis vitæ fastidio, matrem conveniunt, orantes, ut tandem filia desiderio obsecundet, sinatque ad Cœnobium suum pergere, & immerentem interminabili illo cruciatu vexare desinat. Margarita, mulier haud parum callida, differe,